

חולין קלז

ראשית הגז אינו נוהג אלא ברחלים.

שאלה: מנא הני מילי?

תשובה 1: אמר רב חסדא: אתיא "למנה" "למנה", כתיב הכא "ראשית כל צאן תתן לו",

וכתיב התם "ומלך כבש יתחמט", מה להלן כבשים, אף כאן כבשים.

קושי: ונילף "למנה" "למנה" מבכור, דתניא: "לא תצמד בכור שורך ולא תכל בכור צאןך"

– אין לי אלא שור בעבודה וצאן בגיזה. מניין ליתן האמור של זה בזה, ואת האמור של זה בזה?

תלמוד לומר "לא תצמד ולא תכל"?

תירוצ: אמר קרא: "תתן לו", ולא לשקו.

קושי על התירוצ: אלא מעתה, נוצה של עזים ליחייב?

תירוצ: בעינן גיזה, וליכא!

קושי על התירוצ: מאן שמעת ליה האי סברא? רבי יוסי – הא מודי רבי

יוסי במידי דאורחיה!

תשובה 2: אלא, כדאמר רבי יהושע בן לוי: "למנה" – דבר הראוי לשירות, הכא נמי –

דבר הראוי לשירות.

שאלה: אלא "למנה" "למנה" למאי אתא?

תשובה: לכדתנא דבי רבי ישמעאל, דתנא דבי רבי ישמעאל: כבשים שצמרן קשה

פטורים מראשית הגז, שנאמר "ומלך כבש יתחמט".

הבאת סתירה בין שתי ברייתות:

ברייתא 2	ברייתא 1	
פטור	פטור	גוזז את העזים
חייב	פטור	ושוטף את הרחלים
רבנן	רבי יוסי - אין לקט אלא הבא מחמת קציר.	כפי איזה שיטה?

וכמה הוא מרובה?

קושי: בשלמא לבית שמאי – תרתי נמי איקרו "למנה", אלא לבית הלל – מאי טעמא?

תירוצ 1: אמר רב כהנא: אמר קרא "למנה", שעושות שתי מצות: ראשית הגז ומתנות.

קושי: אימא בכורה ומתנות?

תירוצ: בכורה, חדא מי לא מיחייבא?

קושי על התירוצ: ולטעמך, מתנות, חדא מי לא מיחייבא?

תירוצ 2: אלא אמר רב אשי: "למנה" – שמעו את בעליהן, ואומרות לו: "קום עשה מצוה".

דעה שלישית: תניא דבי רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר משום אביו: ארבע, שנאמר: "וארבע צאן תחת

הע"ה".

העדפת שיטת ר' ישמעאל בר' יוסי: תניא, אמר רבי: אלמלא דבריהן דברי תורה, ודברי בריבי קבלה –

אנן דברי בריבי שומעין, וכל שכן שדבריהם דברי קבלה, ודברי בריבי דברי תורה.

קושי: והאמר מר: אין הכרעה שלישית מכרעת!

תירוצ: אמר רבי יוחנן: מפי שמועה אמרה, מפי חגי זכריה ומלאכי.

רבי דוסא בן הרכינס אומר חמש רחלות גוזזות מנה ופרס חייבות בראשית הגז. וחכמים אומרים

חמש רחלות גוזזות כל שהן.

רב	שמואל	רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן	עולא אמר רבי אלעזר
וכמה "כל שהן"?	מנה ופרס (37.5 סלעים), ובלבד שיהו מחומשות	שש סלעים	"כל שהן" שנינו
כמה נותנים לכהן?	ונותן סלע אחת לכהן (1/60)	לכהן חמש, ואחת לו	
קושי מהמשנה: וכמה נותן לו? משקל חמש סלעים ביהודה	ניחא	ניחא	קשיא

קושי על הקושי: וליטעמך, ולרב מי ניחא? והא רב ושמואל דאמרי תרויהו: ראשית הגז בששים!

תירוצ: הא איתמר עלה דההיא, רב ושמואל דאמרי תרויהו: בישראל שיש לו גיזין הרבה

עסקינן, ומבקש ליתנן לכהן, ואמרינן ליה: "כל חד וחד לא תבצר ליה מחמשת סלעים."

הרבנית מישל פורו

הדרן - קול נשי החלומי

• hadran.org.il/he •